

**SLEZSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM**

Příloha číslo 3
Směrnice ředitele č. 2/2023

Režim zacházení se Sbírkou SZM

Badatelský řád

OBSAH

Základní ustanovení
Obecná ustanovení
Podmínky badatelské činnosti
Fotografování, filmování nebo pořizování kopií
Závěrečná ustanovení

1. Základní ustanovení

- 1.1. Badatelský řád Slezského zemského muzea (dále jen „badatelský řád“) upravuje studium Sbírký SZM ve smyslu zákona 122 a doplňujících předpisů. Definuje podmínky, za kterých je možno sbírkové předměty zpřístupnit k badatelskému využívání a režim nakládání s nimi při badatelském studiu. Vymezuje také práva správce muzejních sbírkových předmětů při jejich veřejném užívání.

2. Obecná ustanovení

- 2.1. Žadatel o badatelské využití sbírkových předmětů ve správě SZM (dále jen „badatel“) je fyzická nebo právnická osoba, zastoupená jmenovitě, která využívá muzejní sbírku a dokumentační práce v muzeu uložené, k veřejně prospěšné činnosti, odborné a vědecké práci, ke středoškolskému nebo vysokoškolskému studiu. Zpřístupnění sbírkových předmětů muzea je pro tyto badatelské účely bezplatné.
- 2.2. Badatelem je rovněž fyzická nebo soukromá osoba, zastoupená jmenovitě, která využívá muzejní sbírky a dokumentační informace v muzeu uložené k soukromé komerční činnosti. V takovém případě je badatel povinen uhradit náklady spojené s vyhledáním, přípravou, předložením a opětovným zařazením sbírkových předmětů. Tyto služby se provádějí za úplatu, která představuje materiální a časové - mzdové náklady na zaměstnance zajišťujícího tyto služby. Cena těchto služeb je stanovena Ceníkem služeb a reprodukčních poplatků SZM, který je přílohou č. 5 Režimu zacházení se sbírkou SZM.
- 2.3. Před započítím badatelského studia je badatel povinen se prokázat platným identifikačním průkazem ve smyslu zákonů České republiky a vyplnit badatelský list (viz směrnice Režim zacházení se sbírkou SZM - příloha č. 7 Formuláře). V badatelském listu uvede badatel tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení,
 - b) rodné číslo,
 - c) adresu trvalého bydliště anebo vysílající organizace, pro kterou studium provádí (nepovinný údaj),
 - d) telefon (nepovinný údaj),
 - e) e-mail (nepovinný údaj),
 - f) téma a účel bádání.
- 2.4. Kurátor oborové části Sbírký je povinen zkontrolovat vyplnění badatelského listu a u badatele, který mu není osobně znám, prověřit jeho totožnost.
- 2.5. Badatelský list je následně u odpovědných kurátorů archivován po dobu 20 let. Kopie badatelských listů jsou centrálně ukládány také v rámci Kanceláře SZM (pouze v případech, kdy badatel použije vlastní reprodukční zařízení). Kurátoři jsou povinni kopie těchto badatelských listů bezodkladně odevzdat vedoucímu Kanceláře SZM.
- 2.6. Kurátor oborové části Sbírký má právo badatelské studium odmítnout v případě, že badatel není ochoten uvést požadované údaje. Kurátor oborové části Sbírký doplňuje do badatelského listu (do Záznamu o vydání a vrácení sbírkových předmětů) údaje o všech muzejních sbírkových předmětech, které byly dotyčnému badateli předloženy ke studiu.
- 2.7. Před započítím badatelského studia je kurátor oborové části Sbírký povinen seznámit badatele s podmínkami studia muzejních sbírkových předmětů a jiných dokumentačních materiálů před jejich předložením (tzn. s badatelským řádem).
- 2.8. Badatel je povinen předem dohodnout s kurátorem oborové části Sbírký přesný termín a konkrétní požadavky své badatelské návštěvy. Předem neohlášenou badatelskou návštěvu může kurátor odmítnout.
- 2.9. Badatelské studium sbírkových předmětů probíhá především v určených badatelnách (v rámci Oddělení přírodních věd, Národního památníku II. světové války, Památníku Petra Bezruče, Knihovny SZM a Muzeologického pracoviště).
- 2.10. Studium probíhá vždy za osobní přítomnosti pověřené osoby, případně musí být bezpečnost sbírek zajištěna jiným, odpovídajícím způsobem.
- 2.11. Do badatelny nemají přístup osoby znečištěné, pod vlivem alkoholu, drog nebo osoby ozbrojené.
- 2.12. V badatelně je nutno zachovávat klid, není v ní dovoleno kouřit, jíst, pít a telefonovat.
- 2.13. U přístrojů, které si badatel přináší do badatelny, vypne badatel veškeré zvukové signály.
- 2.14. Badatel před vstupem do badatelny odloží plášť, příruční zavazadla a jiné obdobné věci na místě k tomu určeném.

- 2.15. Do badatelný může badatel vstupovat pouze s perem, tužkou, vlastními volnými listy papíru bez desek a záznamovým zařízením, jako je např. fotoaparát, kamera, příruční skener, notebook nebo tablet bez pouzdra.
- 2.16. Po ukončení studia předloží badatel své věci ke kontrole za účelem zjištění, zda neodnáší muzejní sbírkové předměty z badatelný. Věci, které si badatel s sebou do badatelný přináší, předloží na vyžádání ke kontrole i před zahájením studia v badatelně.
- 2.17. Badatelské studium sbírkových předmětů probíhá v badatelských dnech, tzn. ve středu od 12:00 do 15:30 a ve čtvrtek od 9:00 do 15:30. Ve výjimečných případech, lze umožnit badatelské studium i mimo badatelské dny, a to po domluvě s kurátorem oborové části Sbírký a se souhlasem příslušného vedoucího.
- 2.18. Badatelná Oddělení společenských věd je uzavřena po dobu trvání depozitárního provizoria v Holasovicích-Loděnici.
- 2.19. V případě sbírkových předmětů Oddělení společenských věd, které nejsou zahrnuty do depozitárního provizoria v Holasovicích-Loděnici, je možná individuální dohoda kurátora a badatele na zpřístupnění konkrétního sbírkového předmětu. Badatelské návštěvy budou možné jen po konzultaci s kurátorem vzhledem ke konkrétním požadovaným předmětům.

3. Podmínky badatelské činnosti

- 3.1. K využívání sbírký SZM pro badatelské účely slouží chronologická (přírůstková) a systematická (katalogizace) evidence, dále doprovodná evidence, speciální katalogy nebo databáze oborových částí Sbírký, případně další dokumentační podklady.
- 3.2. Sbírkové předměty jsou badatelům zpřístupňovány, jen pokud to umožňuje stav a charakter předmětů, a to pouze ve vyhrazených prostorách muzea, především v badatelnách nebo v pracovnách kurátorů oborových částí Sbírký.
- 3.3. Badatel musí při studiu sbírkových předmětů dodržet všechny podmínky stanovené kurátorem oborové části Sbírký, např. používání speciálních ochranných pomůcek apod., aby se zabránilo poškození studovaných sbírkových předmětů.
- 3.4. Kurátor oborové části Sbírký má právo odmítnout k badatelskému studiu předložení takových muzejních sbírkových předmětů, u kterých hrozí nebezpečí nevratného poškození nebo zničení. Kurátor musí seznámit badatele se stavem sbírkového předmětu, který je předložen ke studiu a badatel je povinen sbírkový předmět po studiu osobně odevzdat v neporušeném stavu.
- 3.5. Případné poškození nebo zjištěné změny stavu je badatel povinen ihned hlásit kurátorovi oborové části Sbírký, jinak se vystavuje nebezpečí, že bude odpovídat za zjištěné poškození. Badatel má právo požadovat potvrzení, že předmět odevzdal ve stavu, v jakém jej převzal. Kurátor je povinen tuto skutečnost badateli písemně potvrdit.
- 3.6. Badatelům se zakazuje vynášet sbírkové předměty z badatelný. Vynesení jakéhokoliv muzejního sbírkového předmětu z badatelný má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení k badatelskému využívání Sbírký SZM.
- 3.7. Kurátor oborové části Sbírký má právo badateli odepřít studium sbírkových předmětů a muzejní dokumentace. Důvodem může být např. nepřístupnost sbírkového předmětu kvůli jeho stavu, nedůvěryhodnost nebo pochybnosti o bezúhonnosti osoby badatele nebo nerespektování zásad badatelského řádu. Badatel má právo se odvolat k řediteli SZM, případně (v odvolacím řízení) ke zřizovateli SZM.
- 3.8. Do depozitárních prostor SZM je badatelům vstup **zakázán**. Výjimku z tohoto zákazu může povolit vedoucí oddělení (nebo jeho nadřízený), a to jen v odůvodněných případech, kdy studium sbírkového předmětu mimo depozitář nelze zajistit (např. u předmětů objemných nebo velmi hmotných). Pro tyto výjimečné případy platí ustanovení depozitárního režimu pro vstup cizích osob do depozitáře, včetně podmínky doprovodu kurátora depozitáře a povinnosti zápisu o vstupu cizí osoby do depozitární knihy.

4. Fotografování, filmování nebo pořizování kopií

- 4.1. Fotografování a filmování předložených sbírkových předmětů je zakázáno. Výjimku z tohoto zákazu povoluje vedoucí příslušného oddělení na základě písemné žádosti badatele („Žádost o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení“), která je součástí Badatelského listu. Takto pořízené záznamy slouží pouze ke studijním účelům badatele a je zakázáno jejich jakékoliv publikování a komerční využití (s výjimkou diplomových, disertačních a jiných kvalifikačních prací). Právo povolit filmování a fotografování sbírkových předmětů pro publikační činnost a komerční účely má pouze ředitel SZM.

- 4.2. Na základě písemného požadavku badatele a po souhlasu ředitele SZM je možné pořizovat z požadovaného sbírkového předmětu (pokud to jeho charakter umožňuje) i pracovní kopie. Každá kopie předmětu musí být opatřena razítkem SZM. Náklady spojené s pořizováním kopií hradí badatel. V odůvodněných případech lze badatelům výhradně pro badatelské, propagační a nekomerční využití poskytnout i digitální fotografie sbírkových předmětů SZM, a to jen na základě souhlasu ředitele SZM.
- 4.3. V případě zveřejnění údajů, fotografií aj. záznamů sbírkových předmětů SZM v odborné autorské práci badatele (publikace, výstavy apod.) je badatel povinen citovat použitý zdroj (sbírku SZM) a dodržovat veškerá autorská a vlastnická práva, včetně povinnosti odevzdat SZM 1 výtisk každé své publikace, ve které byly sbírkové předměty SZM zmíněny.

5. Závěrečná ustanovení

- 5.1. Poruší-li badatel některou ze základních povinností uložených Badatelským řádem SZM, může mu být další badatelské zpřístupnění muzejních sbírkových předmětů odepřeno, popřípadě odvolán dříve udělený souhlas.